

Svar på skriftligt spörsmål SSS 33/2023 rd

Svar på skriftligt spörsmål om begränsning av Yangos verksamhet

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spörsmål SS 33/2023 rd undertecknat av riksdagsledamot Jouni Ovaska /cent:

Vilka åtgärder ämnar regeringen vidta för att förhindra att användaruppgifterna i taxitjänsten Yango överförs

från Finland till Ryssland och till och med till FSB, hur är det möjligt att Lettland, Litauen och Estland inom Europeiska unionen har kunnat ingripa i Yangos verksamhet, men enligt en tjänsteman vid Finlands kommunikationsministerium är det inom ramen för lagstiftningen inte möjligt att helt begränsa eller förbjuda Yangos verksamhet i Finland och

ämnar regeringen begränsa Yangos verksamhet i Finland?

Som svar på detta spörsmål anför jag följande:

Enligt nuvarande uppgifter ger Rysslands nya lagstiftning om taxileverantörer som träder i kraft den 1 september 2023 den myndighet som verkställer Ryska federationens säkerhetstjänster rätt att upprätthålla en distansförbindelse dygnet runt till databaser och informationssystem som används för att ta emot, lagra, behandla och skicka taxibeställningar. Detta ger myndigheten i fråga mycket omfattande åtkomst även till personuppgifter som samlats in i Finland, om personuppgifterna behandlas i sådana databaser eller informationssystem.

Dataombudsmannen har i sitt beslut av den 4 augusti 2023 ansett att behandlingen av personuppgifter i samband med taxitjänsten Yango strider mot bestämmelserna om överföring av personuppgifter till tredjeländer i den allmänna dataskyddsförordningen, särskilt på grund av lagändringarna i fråga, och förbjudit den personuppgiftsansvarige att behandla personuppgifter för dem som använder Yango-appen i syfte att överföra dem från Finland till Ryska federationen. I beslutet är det fråga om en tillfällig brådskande åtgärd för att trygga de registrerades rättigheter och friheter i Finland. Dataombudsmannen övervakar att förbudet verkställs.

Eftersom nämnda lagstiftning om taxileverantörer träder i kraft i september 2023 har ärendet behandlats i brådskande förfarande. Behandlingsförbudet och föreläggandet att avbryta dataöverföringen avsågs träda i kraft den 1 september 2023.

Dataombudsmannen gav den 29 augusti 2023 ett nytt beslut genom vilket verkställandet av det temporära föreläggandet skjuts upp till den 26 september 2023. I den utredning som dataskyddsmyndigheterna mottagit föreslås att den taxilagstiftning som träder i kraft i Ryssland i början av september inte tillämpas på Yangos verksamhet inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Dataombudsmannen bedömer utredningens konsekvenser för den fortsatta behandlingen av ärendet.

Frågan om Yango-appen och lagenligheten i överföringen av personuppgifter har också behandlats i samarbetsförfarandet mellan de europeiska dataskyddsmyndigheterna. Ridetech International B.V., som bedriver Yango-taxiförmedlingen i Finland, har sitt huvudsakliga verksamhetsställe i Nederländerna och därför är den nederländska tillsynsmyndigheten Autoriteit Persoonsgegevens ledande tillsynsmyndighet i ärendet.

I den fortsatta utredningen av ärendet ska man fortfarande bedöma om och hur företagsarrangemangen i fråga om Yango-appen påverkar vem eller vilka som ska betraktas som personuppgiftsansvariga. Detta påverkar också vem som ska anses vara behörig tillsynsmyndighet. Således fattas det slutliga beslutet i ärendet av den ledande tillsynsmyndigheten, Europeiska dataskyddsstyrelsen eller dataombudsmannen i egenskap av behörig tillsynsmyndighet.

Ridetech International B.V. har anmält sig för Transport- och kommunikationsverket Traficom som en sådan leverantör av förmedlings- och kombinationstjänster som avses i 176 § i lagen om transportservice. I lagen finns inga särskilda behörighetsvillkor för taxiförmedlingsverksamhet och verksamheten förutsätter ingen separat koncession. Ridetech International B.V. har inget taxitrafiktillstånd i Finland och företaget sköter inte taxitrafik i Finland. Yango-skjutsarna sköts av självständiga taxiföretagare som ska ha de tillstånd som Traficom beviljar och som verksamheten förutsätter. Tillstånd som beviljats taxiföretagare eller taxiförare är inte bundna till ett visst förmedlingsservicebolag, utan med samma tillstånd kan man ur lagens synvinkel köra körningar som förmedlas av vilket förmedlingsbolag som helst eller erbjuda körningar direkt till kunderna utan att omfattas av någon förmedlingstjänst.

Enligt Transport- och kommunikationsverket Traficoms bedömning utgör datakommunikationen i Ridetech International B.V.:s taxiförmedlingstjänst (Yango-appen) inget egentligt informationssäkerhetsshot för finländska kommunikationsnät och kommunikationstjänster, och därför är det inte möjligt att ingripa i dess verksamhet inom ramen för den lagstiftning om förmedling av datatrafik som Traficom övervakar. Det bör dock observeras att till exempel appbutiker kan begränsa tillgången till appar på egen hand. Cybersäkerhetscentret har också utarbetat anvisningar om hur den som använder Yango-appen kan begära att deras uppgifter raderas av appens personuppgiftsansvarige.

Dataombudsmannen är behörig myndighet i Finland när det gäller överföring av personuppgifter och andra dataskyddsärenden. Cybersäkerhetscentret vid Transport- och kommunikationsverket Traficom samarbetar kontinuerligt med dataombudsmannen. Regeringen och de behöriga

myndigheterna följer aktivt den verksamhet som Yango och Yandex samt de företag som är kopplade till dem bedriver och vidtar behövliga åtgärder.

Helsingfors 4.9.2023

Kommunikationsminister Lulu Ranne